

Saa gav imidlertid den højtærede Konseilspræsident et rædselsfuldt Billede af, hvad der vilde ske, hvis de foreliggende Forslag virkelig kom ud til en saadan Afstemning. Han tænkte sig aabenbart ikke den Mulighed, at de skulde blive vedtagne. Der er oprigtig talt heller neppe et eneste Medlem, der i Øjeblikket drømmer om, at der kunde skabes et Flertal for den foreslaaede Ordning. Derimod tænkte han sig, at den kunde blive forkastet, og hvad saa? Saa kom det, som den højtærede Konseilspræsident kaldte et Ragnarok, det Ragnarok, hvori de 4 Forligspartier gik til Grunde. Naa, for os andre er der ikke noget afskrækkende i den Tanke at se de 4 ærede Partier forsvinde ud af den politiske Tilværelse. Og jeg ved ikke, om Tanken afskrækkede de Herrer selv saa overmaade meget. Hvis jeg tilhørte en af de 4 Grupper, vilde jeg oprigtigt ønske, at disse 4 Grupper forsvandt, jeg vilde ønske et Ragnarok over disse 4 Partier, hvoraf der kunde opstaa et nyt og bedre moderat-konservativt Parti, som vi vidste, hvor vi havde, som holdt paa konservative Grundsetninger, og som vi andre kunde slaas med i aaben Mark, i Stedet for disse 4 forvirrede Partier, der snurre rundt om hinanden, som aldrig vide, hvor de ere, og som det aldrig er muligt for Modparten ret at faa Tag paa.

Og saa selve Forslagene — ja, hvordan vilde deres Skæbne blive? Den højtærede Konseilspræsident tænkte sig, at der blev aldrig noget ud af dem. Først skulde hans Forslag til Afstemning, og naar det blev forkastet, saa vort, og saa tænkte han sig, at det ogsaa gik galt med det. Det skal den højtærede Konseilspræsident nu ikke være saa sikker paa. Jeg nærer en stærk Tro til, at hvis vi fik en Folkeafstemning, skulde der ikke gaa lang Tid, før det viste sig, at et Flertal sluttede sig om en Ordning, der i alle Hovedtræk svarede til den, vi kræve. Men i hvert Tilfælde er det rigtigt, at der ikke træffes nogen Nyordning paa dette Omraade herhjemme i Danmark, før der er et Flertal for den. Saa længe der ikke kan skabes noget Flertal for det nye, bør vi blive ved det gamle. Det er Grundlov i Danmark, og det vilde være rigtigt, om vi tog den Konsekvens deraf ikke at skabe det nye, før der er Flertal derfor blandt Vælgerne, selv om der er et kunstigt Flertal for det her i Tinget.

Men hvis den højtærede Konseilspræsident og hans Kolleger skulde have særlig Uvillie mod den Tanke at lade disse

Spørgsmaal komme til en Afgørelse i Folkeafstemnings Form, er der ogsaa en anden Vej at gaa. Den er ikke saa tilfredsstillende, men vilde dog være meget bedre end nu at føre dem igennem uden en ny Afgørelse fra Vælgernes Side. Og det var den Vej at opløse dette Ting og spørge Vælgerne: Kunne vi faa Tilslutning til det Valgprogram, med hvilket Ministeriet Holstein nu møder frem overfor den danske Vælgerbefolkning? Jeg ved ikke, om det højtærede Ministerium har Lyst til en saadan Afgørelse. Jeg er tilbøjelig til at tro, at af de 69 eller 70 Medlemmer, som formodentlig om nogle Dage ville give deres Stemmer til disse Forslag, vilde der ikke komme 58 tilbage her til Folketinget. Men derom kan jo enhver have sin Mening. Kun saa meget synes mig at staa fast, at man er forpligtet til at forsøge en saadan Opløsning, hvis man ikke vil gaa Folkeafstemningens Vej.

Fra sine Betragtninger over dette Spørgsmaal vendte den højtærede Konseilspræsident sig til det radikale Venstres Opfattelse. Han tog ligesom et Udgangspunkt i vor Opfattelse af Haager-Aftalerne og mente, at vi fandt alt bygget paa dem og saa gav os til at fortolke dem. Og saa pegede han advarende over mod os og sagde til os: Der er et Eksempel, som skal skrømme Dem tilbage, mine Herrer, dette Eksempel er den gamle nationalliberale Politik, Politikken i Tiden før 1864. Jeg kan dertil svare, at denne nationalliberale Politik har jeg megen Sympati for i mange Henseender, hvor det gælder Landets indre Politik, men med Hensyn til Landets ydre Politik er jeg ganske enig med den højtærede Konseilspræsidents Bedømmelse af denne Politik som en for Danmark skadelig og farlig Politik. Men hvad gøre den højtærede Konseilspræsident og hans Kolleger i dette Øjeblik? De følge i det Fodspor, de gamle Nationalliberale angav. Hvad kendetegnede de Nationalliberale Politik i Aarene før 1864? Dette, at de førte en Politik, som drog Krigsfaren over Landet, og samtidig undlod at skabe andet end en slet og forkvaklet Forsvarsordning. Hvad kendetegner den Politik, som Ministeriet nu driver? Netop dette samme. Det fører Krigsfaren over Landet ved at skabe Fæstningsværker her, som kalde en Fjende til i det afgørende Øjeblik, og dog gør det disse Fæstningsværker saa slette som Forsvarsvolden ved Dannevirke og skaber en lige saa svag og ufuldkommen Forsvarsstyrke til dem som den danske Ungdom,